

Fényemisszió

A fény keletkezés módja:

- 1.) **Hőmérsékleti sugárzás** (ma)
- 2.) Lumineszcencia (jövő órán)

Emissziós spektrum (színekép)

gyakorisági eloszlás
relatív gyakoriságok

a kisugárzott fotonok **hányad**
része rendelkezik megadott
nagyságú **fotonenergiával**

Az $n(\varepsilon)$ függvény különböző reprezentációja.

Fényszóródás, fényabszorpció

anyaggal való kölcsönhatás, kvalitatív kép

kisméretű ($r \ll \lambda$) véletlenszerűen elhelyezkedő szórócentrumok esetén

a fény időben változó dipólusmomentumot $p = Qd$ indukál

$$J_{\text{szórt}} \sim 1/\lambda^4$$

Mi van, ha a méret növekszik?

koherens ill. inkoherens szóródás

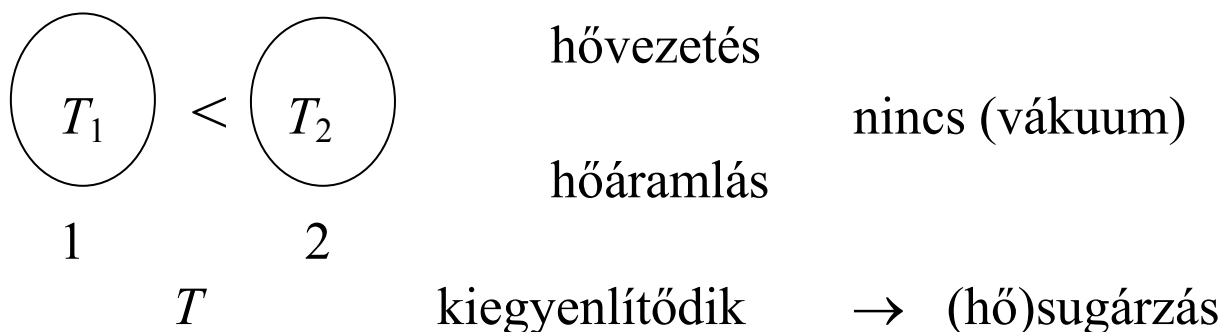
rezonancia esetén (olyan mint a rádiózás) $\rightarrow$ abszorpció

Abszorpciós spektrum:

valójában két „emissziós” spektrum hányadosa

a gyakorlatban a hányados logaritmusát szokás megadni

Hőmérsékleti sugárzás

Minden test (legyen bármekkora is a hőmérséklete) környezetének hőfokától függetlenül sugároz.

Elektromágneses sugárzást bocsát ki.

Hogyan jellemezzük?

$$E_{\text{ö}} = E_a + E_r + E_t, \quad 1 = \frac{E_a}{E_{\text{ö}}} + \frac{E_r}{E_{\text{ö}}} + \frac{E_t}{E_{\text{ö}}} \quad (J/J_0)$$

$$1 = \alpha + r + t$$

$\alpha(\lambda, T)$ abszorpcióképesség (függ a test sajátosságaitól is)

$M(\lambda, T)$ emisszióképesség vagy másképpen
kisugárzott felületi teljesítmény

Kirchhoff törvény (vigyázat)

$$M/\alpha = \text{áll.} = M_{\text{fekete}}(\lambda, T)$$

abszolút fekete test

$$\alpha = 1$$

1473 K-en 11,7-szer több M , mint 798 K-en (Tyndall)

$$\left(\frac{1473}{798}\right)^4 = 11,61$$

Stefan–Boltzmann-törvény

$$M_{\text{teljes}}(T) = \sigma T^4$$

$$M_{\text{fekete}}(T)$$

Stefan- Boltzmann állandó $\sigma = 5,7 \cdot 10^{-8} \left[\frac{W}{m^2 K^4} \right]$

Wien-féle eltolódási törvény:

$$\lambda_{\text{max}} T = \text{áll.}$$

$$\text{vagy } f_{\text{max}}/T = \text{áll.}$$

Milyen a spektruma? (Wien)

$$\frac{\Delta M}{\Delta f} = a f^3 e^{-\frac{bf}{T}}$$

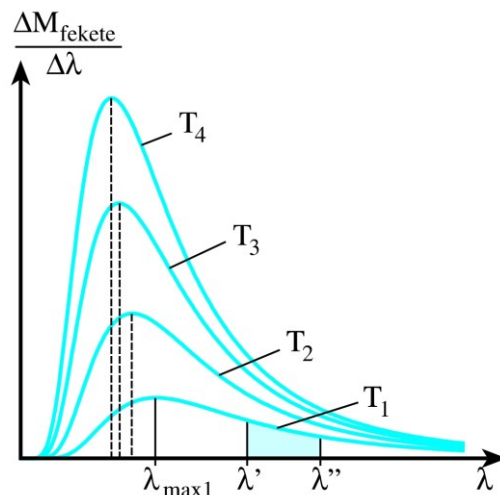
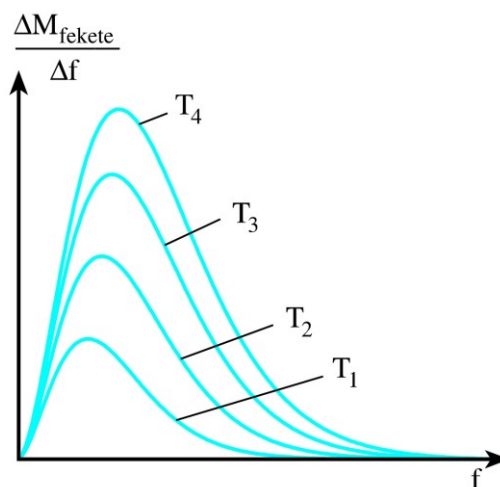
(a, b paraméterek) (nem jó!)

Max Planck (1858-1947)

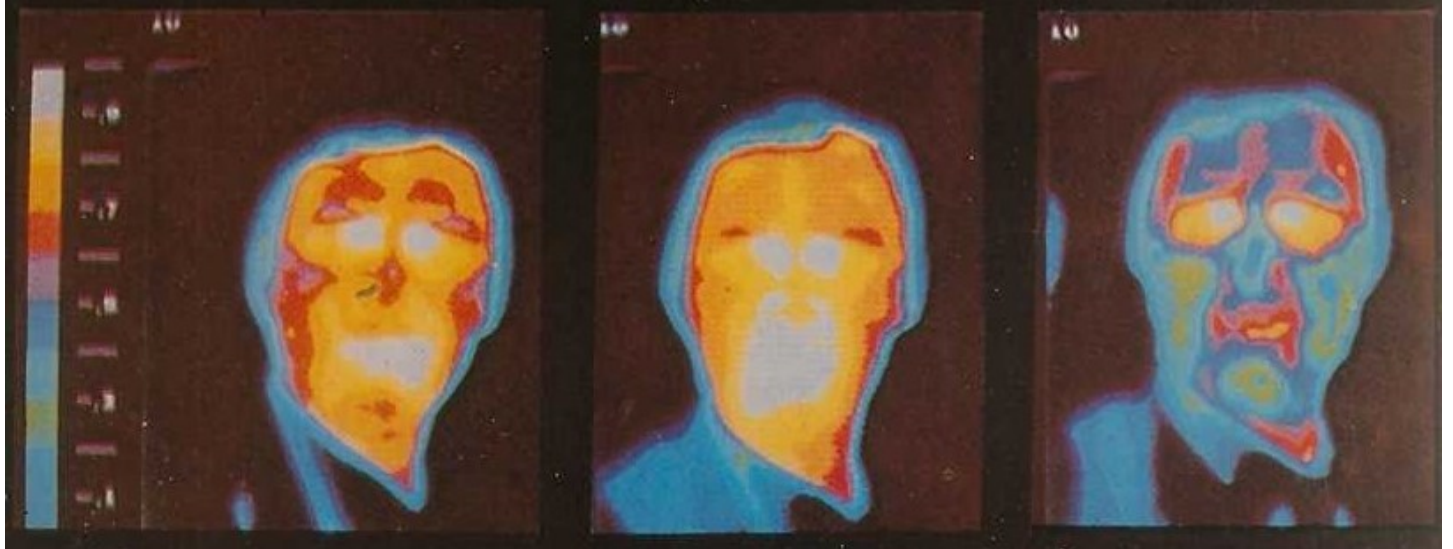
$$\frac{\Delta M}{\Delta f} = a' f^3 \frac{1}{e^{\frac{b'f}{T}} - 1}$$

(a', b' paraméterek)

a klasszikus fizika vége 1900

Alkalmazás: termográfia, Infradiagnosztika

Buszsofőr 100, 200 és 500 km vezetés után

Love Your Heart... Prevent Heart Disease

Heart disease and strokes are **PREVENTABLE**, but only if you **KNOW** before it's too late

